

Leder for elsikkerhet ved skogrydding - instruks

1. Hensikt og omfang

Instruksen er forankret i STY-605227 Elsikkerhet – konsernprosedyre.

Instruksen gjelder personell som er bemyndiget til å kunne ivareta funksjonen som LFS ved skogrydding iht. forskrift om sikkerhet ved arbeid i og drift av elektriske anlegg (FSE) og Bane NORs instruks.

Instruksen skal bidra til at skog- og linjerydding skjer på en trygg og sikker måte.

2. Beskrivelse

Instruks skal sikre at arbeid nær fjernledning og annet høyspenningsanlegg med rydding og utvidelse av linjetrasé kan skje på en sikker måte, inkludert maskinell rydding med maskin.

Bemyndigelsen som LFS forutsetter at godkjent FSE og førstehjelp er gjennomført iht. FSE.

Spørsmål angående elsikkerhetskortet skal sendes til elsikkerhetskort@banenor.no.

2.1. Ansvar og myndighet

Instruksen gjelder personell som utøver funksjonen leder for elsikkerhet (LFS) ved skogrydding, med elsikkerhetskort kode 2427, nær ved Bane NORs høyspenningsanlegg.

LFS har elsikkerhetsansvaret for arbeidet/arbeidslaget.

Kommunikasjon med leder for kobling (LFK) skal foregå på norsk.

Kommunikasjon med arbeidslaget skal foregå direkte, det er ikke tillatt med bruk av tolk, iht. FSE.

2.2. Kompetanse

Bane NOR stiller krav til at LFS skal:

- Ha gjennomført og bestått e-læring i «aktiviteter nær kraftledninger» (Trainor), repeteres årlig
- Gjennomføre opplæring i bruk av elsikkerhetsplaner (opplæringsmateriell på Elkraftportalen)

2.3. Krav til LFS

Bane NOR stiller krav til at LFS skal:

- kjenne til krav i Arbeidsmiljøloven §10 om arbeidstid
- kjenne til at de er underlagt Jernbanelovens §3a og 3b om ruspåvirkning og pliktmessig avhold
- være oppdatert i, og overholde, de til enhver tid gjeldene og relevante krav i forskrifter, trafikkregler for jernbanenettet (TJN), STY-dokumenter og E-sirkulærer

2.4. Utpeking av LFS

Bane NORs elkraftsentraler/Energis driftssentral ved LFK er bemyndiget av driftsleder/driftsansvarlig Bane NOR til å utpeke godkjent personell til å ivareta funksjonen LFS.

LFS skal før et arbeid alltid kontakte LFK, for å bli utpekt iht. gjeldene og godkjent elsikkerhetsplan. Utpeking skjer kun blant de med gyldig elsikkerhetskort og bemyndiget til å ivareta funksjonen. Utpeking skjer muntlig og er personlig.

LFS skal etter arbeidet er ferdigstilt eller ved vaktskifte kontakte LFK for å bli utmeldt.

2.5. Oppgavebeskrivelse

Entreprenør er selv ansvarlig for at aktiviteter knyttet til skogrydding nær Bane NORs høyspenningsanlegg blir utført uten fare for utførende personell, infrastruktur og/eller tredje personer.

Leder for elsikkerhet skal:

- være kjent med anlegget det skal arbeides på før planlegging og arbeid påbegynnes
- gjennomføre en befaring av stedene hvor det skal ryddes/utvides (minimum 1 uke før)
- befaringen skal avdekke hvorvidt det er behov for LFS til å ivareta elsikkerheten
- delta i planleggingen av arbeidet, dersom arbeidet vurderes til å ha behov for LFS-funksjonen
- gjøre seg kjent med arbeidet som skal utføres og på bakgrunn av dette gjennomføre en risikovurdering for å velge arbeidsmetode, nødvendig utstyr, verneutstyr og valg av personell
- utarbeide og oversende elsikkerhetsplan til elkraftsentralen
- kontakte LFK, informere om hvilken elsikkerhetsplan det skal arbeides etter og bli utpekt som LFS før oppstart av arbeid
- det skal til enhver tid være mulig å opprette sambandsforbindelse mellom arbeidssted og berørt elkraft- og/eller driftssentral, dette skjer normalt ved mobil/GSM-R/togradio
- benytte orange markeringsvest med påskrift «Leder for elsikkerhet»
- informere arbeidslaget om sin funksjon og gi tillatelse til å igangsette arbeid nær ved Bane NORs høyspenningsanlegg
- kontinuerlig vurdere elsikkerheten på arbeidsstedet, inkludert ytre påvirkninger som kan påvirke personellens sikkerhet. Ved usikkerhet skal arbeidet avbrytes, dette kan være som følge av lyn, sterk vind eller snøstorm
- kontakte LFK når arbeidet er avsluttet og melde seg ut, eventuelt melde om vaktskifte

2.6. Hendelser ved trepåfall

Dersom et tre faller på en del av Bane NORs høyspenningsanlegg, uten frakobling, skal anlegget betraktes som spenningsførende.

Da skal man opptre som følgende:

- avbryt arbeidet og kontakt elkraft- og/eller driftssentralen
- ved bruk av håndholdt utstyr, avbryt arbeid og trekk bort fra utstyr
- ved bruk av maskin, bli sittende i maskin frem til anlegg er frakoblet
 - dersom det er behov for å evakuere fra maskin grunnet eks. brann, unngå kontakt med metalliske deler på maskinen og hopp ut med samlede ben
 - hopp så videre bort fra maskinen med samlede ben, for å forhindre skrittspenninger
- ikke under noen omstendigheter skal treet forsøkes fjernet eller berøres med utstyr/maskin

- frem til anlegg er frakoblet og jordet, forbli i nærheten av hendelsesstedet og vakt det slik at uvedkommende ikke kommer i berøring med tre eller anlegg/maskiner

2.7. Tilbakekalling av bemyndigelse

Bemyndigelse som LFS kan tilbakekalles ved:

- Brudd på arbeidsmiljøloven § 10 om arbeidstid
- Brudd på jernbanelovens § 3a og 3b om ruspåvirkning og pliktmessig avhold
- Beviste brudd på lover, forskrifter og Bane NORs regelverk som er av betydning for tjenesten eller om han/hun ellers ikke oppfyller vilkårene for å være LFS eller forøvrig ikke anses skikket

2.8. Referanseliste

Dokument tittel	Dato/referanse
Lov om arbeidsmiljø, arbeidstid, stillingsvern mv. (Arbeidsmiljøloven)	LOV-2005-06-17-62
Lov om anlegg og drift av jernbane, herunder sporvei, tunnelbane og forstadsbane m.m. (Jernbaneloven)	LOV-1993-06-11-100
Forskrift om sikkerhet ved arbeid i og drift av elektriske anlegg (FSE)	FOR-2006-04-28-458
Elsikkerhet - konsernprosedyre	STY-605227

3. Revisjonsoversikt

Rev nr	Dato	Hovedendring
002	17.06.2024	Retting av skrivefeil i kap. 2.4.